

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою
«Економіка підприємства та організація підприємницької діяльності»
на тему: **«Шляхи зниження собівартості в ПАТ «Одескабель»**

Виконавець:
студент 4 курсу факультету ФЕУП
Настасюк Максим Вадимович _____
/підпис/

Науковий керівник:
д.е.н., професор
Семенова Валентина Григорівна _____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Собівартість підприємства виступає важливим показником, який характеризує діяльність підприємства. Собівартість продукції відображає усі аспекти діяльності підприємства: його матеріальні, трудові та фінансові ресурси, ефективність виробничих процесів та управління діяльністю підприємства в цілому.

В узагальненому вигляді в собівартості продукції відображається ефективність використання ресурсів, ефективність від реалізації інноваційних процесів, оновлення техніки і технології та підвищення якості продукції.

Собівартість продукції є відправною точкою для формування процесів ціноутворення на різні види продукції підприємства, є граничною нижньою межею для визначення ціни на продукцію.

Порівняння рівня витрат на виробництво продукції на окремому підприємстві з рівнем витрат в певній галузі виробництва є важливим видом аналізу для подальшого формування системи заходів із зниження собівартості продукції.

Актуальність зазначених питань обумовлює вибір теми роботи, мету, структуру та напрямки дослідження.

Метою роботи є вивчення теоретичних аспектів та обґрунтування практичних заходів, спрямованих на собівартості реалізації продукції ПАТ «Одескабель».

Для досягнення поставленої мети визначені основні **завдання**:

- розглянути теоретичну сутність собівартості продукції підприємства;
- зробити аналіз виробничо-господарської діяльності ПАТ «Одескабель»;
- в динаміці останніх років проаналізувати зміну витрат на виробництво продукції досліджуваного підприємства;
- запропонувати та обґрунтувати заходи щодо зниження собівартості продукції ПАТ «Одескабель».

Об'єктом дослідження є діяльність ПАТ «Одескабель».

Предметом дослідження є собівартість продукції підприємства ПАТ «Одескабель» і напрями її зниження.

Методи дослідження: загальнонаукові методи дослідження: узагальнення, синтезу; метод порівняння та абстрагування; статистичні методи дослідження, метод фінансового аналізу, табличний та графічний методи.

Інформаційною базою дослідження є Закони України, нормативно-правові акти України щодо теми дослідження, підручники та навчальні матеріали, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених за темою роботи, статистичні матеріали, дані обліку та звітності підприємства ПАТ «Одескабель» за 2018-2021 рр.

Обсяг та структура роботи: кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 34

найменувань. Загальний обсяг роботи становить 62 сторінки. Робота містить 22 таблиці, 21 рисунок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Економічна сутність собівартості продукції підприємства»* розглянуто економічну сутність собівартості продукції як економічної категорії, її види. Визначено основні підходи до управління собівартістю продукції підприємства.

У другому розділі *«Аналіз собівартості продукції ПАТ «Одескабель»* проаналізовано основні техніко-економічні показники діяльності ПАТ «Одескабель». Проведено аналіз динаміки собівартості продукції в ПАТ «Одескабель».

У третьому розділі *«Напрями зниження собівартості продукції ПАТ «Одескабель»* запропоновано напрями зниження витрат підприємства, розроблено та обґрунтовані заходи, спрямовані на зниження собівартості продукції досліджуваного підприємства.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було зроблено наступні висновки:

1. Аналіз показав, що обсяги реалізації та повна собівартість реалізованої продукції зросли в ПАТ «Одескабель» на 17,5 та 14,9 % за аналізований період (2018-2021 рр.). Витрати на 1 грн. реалізованої навпаки дещо знизились на 2,1 %. Спостерігається збільшення середньорічної вартості основних фондів та показників ефективності їх використання.

2. Позитивними тенденціями є також зростання середньомісячної заробітної плати, фонду оплати праці та виробітку на 1 працівника підприємства. Також зростає прибутковість діяльності даного підприємства.

3. Проте рівень витрат на 1 грн. реалізованої продукції залишається критично високим, зважаючи на наявність світових тенденцій до здорожчання міді (важливого матеріального ресурсу для виробництва кабельно-провідникової продукції) та до зростання інших виробничих витрат та витрат, пов'язаних з просуванням та реалізацією продукції на ринках збуту (наприклад, транспортних витрат).

4. За досліджуваний період зростає собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати та витрати на збут, що призвело до зростання повної собівартості реалізованої продукції в 2021 році на 14,9 %. Зростання повної собівартості реалізованої продукції пов'язано із збільшенням цін на мідь, що є основним видом матеріальних ресурсів для виробництва продукції в ПАТ «Одескабель». Також ціна для даного підприємства залежить від зміни курсу валюти, оскільки мідь підприємство купує на зовнішніх міжнародних ринках. Крім того значно зросли ціни на паливо, енергетичні ресурси.

5. Також спостерігається збільшення операційних витрат за усіма видами протягом досліджуваного періоду. Найбільше збільшення відбулось за

амортизацією – на 41,05 % в 2021 році у порівнянні з показником 2019 року. Також значно зростають витрати на відрахування на соціальні заходи – на та на оплату праці за аналогічний період. Інші операційні витрати та матеріальні витрати зросли, відповідно, на 3,9 % та 15,2 %. В цілому операційні витрати збільшились на 16,7 % протягом досліджуваного періоду.

6. Найбільшу питому вагу в структурі операційних витрат на підприємстві ПАТ «Одескабель» протягом досліджуваного періоду займають матеріальні витрати, частка яких зменшується у 2019 та 2020 роках і зростає у 2021 році. Інші операційні витрати займають також досить значну питому вагу в структурі витрат і їх частка зростає. Найменшу частку в структурі витрат на виробництво продукції займають відрахування на соціальні заходи і амортизація і їх питома вага має тенденцію до незначного збільшення за досліджуваний період.

7. Значні витрати на виробництво та реалізацію продукції вимагають розробки заходів, спрямованих на їх зниження. Нами запропоновані та обґрунтовані наступні заходи по зниженню собівартості продукції в ПАТ «Одескабель»: 1) Автоматизація обслуговуючих процесів. 2) Збільшення обсягів реалізації кабельно-провідникової продукції на європейських ринках. Сумарна економія собівартості складе 1114,52 тис. грн.